Breng taken en middelen VTH-stelsel in balans

Inbreng Interprovinciaal Overleg
Voor het commissiedebat VTH-stelsel op 12 november

Provincies werken aan een veilige, gezonde en schone leefomgeving, met aandacht voor de kwaliteit van lucht, water en bodem. Provincies en gemeenten zijn in dat kader verantwoordelijk voor een groot deel van het VTH-stelsel in Nederland. Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) worden ingezet om schade aan de leefomgeving te voorkomen, te kunnen controleren en in te grijpen als dat nodig is.

De milieutaken in het stelsel worden vooral uitgevoerd door omgevingsdiensten en grotendeels betaald uit het Provincie- en Gemeentefonds. Provincies en gemeenten blijven investeren om steeds complexere milieuvraagstukken aan te pakken. Nieuwe maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, de circulaire economie, het verbeteren van de waterkwaliteit en de aanpak van zeer zorgwekkende stoffen, leggen extra druk op het VTH-stelsel.

Uit onderzoek, uitgevoerd in opdracht van het Interprovinciaal Overleg (IPO) en Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), blijkt een jaarlijks tekort van €100 miljoen voor de uitvoering van de huidige milieutaken door omgevingsdiensten. Het rapport is hier te vinden. Hierin is nog niet de nieuwe of intensievere inzet verwerkt, zoals die voor Richtlijn Stedelijk Afvalwater en AMvB Actualisering (in)directe lozings- en onttrekkingsvergunningen.

Afgelopen juni werd een motie ingediend met het verzoek om te borgen dat onder andere omgevingsdiensten voldoende capaciteit hebben om aan hun wettelijke taken te voldoen. De motie werd ontraden, omdat er geen geld beschikbaar is waarmee deze organisaties aan hun wettelijke taken kunnen voldoen. De toelichting illustreert de disbalans tussen taken en middelen.

Suggestie voor vragen tijdens het debat

- U zou de bewindspersoon kunnen vragen om te reflecteren op haar eerdere toelichting bij het ontraden van de ingediende motie, en of zij daarmee erkent dat de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen in disbalans zijn met de VTH-taken waarvoor provincies en gemeenten verantwoordelijk zijn.
- U zou de bewindspersoon kunnen vragen of zij op de hoogte is van het VTH-onderzoek van IPO en de VNG, wat de betekenis is van het financieel tekort voor maatschappelijke opgaven die we met elkaar willen bereiken, en of zij bereid is om te bezien hoe ambities en middelen met elkaar in lijn kunnen worden gebracht, in samenspraak met deze koepels.
- U zou de bewindspersoon kunnen vragen binnen welk tijdspad zij de Kamer over de uitkomst

van het gesprek met de koepels kan informeren.

Suggestie voor motie in een opvolgend tweeminutendebat

Als de bewindspersoon in antwoord op bovenstaande vragen onvoldoende ruimte biedt, zou het voor provincies van grote waarde zijn als in een opvolgend tweeminutendebat een motie wordt ingediend waarmee het ministerie wordt opgeroepen om te werken aan het herstellen van de balans tussen taken en middelen, zodat de uitvoering van de wettelijke taken mogelijk wordt.